

У сербським краю вже давно не чути  
Ані боянів, ні шездари нути,  
Як то бувало, доки бісурмани  
Принесли сербам диби та кайдани;  
А ясна фана з краю десь пропала,  
Казав би-сь, брате, що під землю впала,  
Або зо славов у могилу сіла, —  
Ні слиху, брате, де она ся діла...

У давнім місті, у Такові таки,  
Де три бояни давну славу піли, —  
Бояни, пісні, нути зацімліли,  
Лиш яничари ходя, як собаки,  
Та й все на збитки сербів ся питають:  
"Чи ті сереб'яни, славні раз, не знають,  
Де-сь Марко ясен, Кара Дьордій діли?"

А серби тихо, гейби зацімліли.  
І нич не чути...  
Як то нич не чути?  
В які ж то дивні, жалосливі нути  
Узяли дзвони на дзвіниці грати!  
Би-сь думав, брате, що то рідна мати  
Над сином своїм умерлим голосить,  
І сиву голов б'є о домовину,  
І зломить руки та й до бога зносить,  
Нарешті зітхне. "Гину, — йойкне, — гину!"  
І на могилу свіжу повалиться, —  
І вже не плаче, вже не печалиться.  
І чо ж ті дзвони нині так заводя?  
Не знаю, браття, того вам сказати;  
Але там серби пара в парі ходя,  
Чи би не можна їх ся запитати?  
Бігме, не смію! — Як же вни прибрані

У красні шати, у чимбори брані,  
При боці шабля, у Дамаску бита,  
На грудях світя срібні пістолета,  
А в око бистре годі аж глянути, —  
Так квапя чвалом, де всі дзвони грають.  
"Скажіть, панове, що то має бути?"  
"В нас праздник нині", — так оповідають  
І чвалом далі.

А у монастирі  
Воскових світич сімсот заснило;  
Черці, черниці моля ся з пслалтирі,  
І кожде серце ревне заплакало,  
Бо вже неволі стерпіти не може.  
"Допоможи їм, спасе Христе боже,  
Та й ти, пречиста!" — перед образами,  
Що сріблом, злотом, каменем убрані,  
Старий владика миється сльозами.  
І ци ж не має? Серби заплакані —  
То серби, браття, серби — єго діти!  
А батька має серце не боліти  
По сиротях!? — Вже го не видати:  
Вклонився спасу та й пречистій мати  
І зник у вівтар. Нарід го чекає,  
Ци він не вийде лозу посвятити, —  
За тиждень преці паска наступає,  
А серби любя давній звичай чтити.  
Нарешті вийшов.

Що ся людям стало?  
Ци блискавиця в божім дому блисла,  
Ци відки, може, кров турецька брисла,  
Що кажде око гранев запалало?  
А сімсот світич перед образами  
Світили разом з сербськими сльозами;  
І тихо було, бо то сербська фана, —  
Хто може знати, де, коли ще ткана, —

На райських дверях миру засвітила  
І срібну свою скатерть розповіла,  
Як орлі крила. А серб'яни плачуть,  
Як ті, що неньку умерлу зобачуть,  
А дзвони — дзвони на дзвінниці ричуть,  
Гей люті змії, що ся в купу кличуть,  
Аби зухвальцю на камуз розпасти,  
Котрий ся важив писклята украсти, —  
Так дзвони ричуть... А у божім дворі  
Садиться ладан туманами д горі,  
Священний піють: "Христе боже святе,  
Безсмертний, кріпкий, — змилуйся над нами!"  
А серби кажуть: "Нині мем вмирати  
Або розіб'єм турка кайданами.  
Най хто веде нас!!"

Як же тихо стало...

Ци в сербському краю рицарів так мало,  
Що ніхт не важить голову піднести,  
Ви братей сербів на різних повести  
І сербську фану на шолом двигнути,  
А ні — то з нею враз у гріб втонуті  
На віки вічні?..

О, не думай, брате,  
Що в сербському мирі, може, дехто буде,  
Котрий не рад би сім раз умирати!  
Лиш най хто скаже, хто ті ревні люде,  
Де кождий рицар, кождий з левом рідний,  
На бойовисько днесь повести гідний?  
Ніхто не скаже?..

Обренович красний  
Ступив наперед, клонить на всі честі  
І каже: "Браття, най я буду щасний  
До бою з турком нині вас повести  
І по-слов'янськи празник посвятити;  
Бо ввечер мусим кровйов ся упити

При грі шездари, при боянській хвалі,  
А ні — то будем разом спочивали  
На дні могили, а верх нас мурава —  
Уся кровава". —  
"Милош, твоя слава!  
Провадь нас з богом враз на веселисько!" —  
Так мир гукає.  
Він ся клонить низько, —  
Ци людям, може? — Ні, перед святками,  
Відтак владиці — прощі в него просить;  
А він хресить го мощими руками,  
Сльозов веселов главу сина росить,  
Та й дав му фану.  
...Сонце нім потало,  
То в бісурманських кров'ях ся купало;  
А славні серби при боянській челі,  
При грі шездари празник закінчили.